

Съфинансирано от
Европейския съюз

СЕЛСКОСТОПАНСКА
АКАДЕМИЯ

П Р А В И Л Н И К
ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА НА
ДОКТОРАНТСКОТО УЧИЛИЩЕ В СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ
ЗА ПЕРИОДА 2024 г. – 2029 г.

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. В съответствие с разпоредбата на чл. 21, ал. 7 от Закона за висшето образование, Селскостопанска академия (ССА) има право да извършва обучение на лица в образователна и научна степен "доктор" в рамките на научноизследователски проекти.

Чл. 2. В изпълнение на проект „Подкрепа за развитие на проектна докторантура в Селскостопанска академия“ (Проекта), Административен договор № BG05SFPR001-3.004-0003-C01 от 17.10.2024 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование“ 2021-2027 г. и с оглед развитие и разширяване на образователния, научния и изследователския потенциал на ССА, в рамките на Централна администрация (ЦА) на ССА се създава докторантско училище (ДУ).

Чл. 3. Този правилник урежда условията, реда и начина на създаване, управление и развитие на докторантското училище, както и обучението на докторанти в проектна докторантура по акредитирани докторски програми на научните институти към ССА, одобрени в Проекта и посочени в *Приложение 1*.

Раздел II

Условия за създаване и управление на докторантското училище

Чл. 4. (1) Ръководител на докторантското училище е неговият директор.

(2) Главният научен секретар на ССА е директор на ДУ.

(3) Директорът на ДУ отговаря за цялостната организация и функциониране на докторантското училище, разработва стратегията, определя насоките за реализирането ѝ, възлага задачи и контролира изпълнението им.

Чл. 5. (1) Работата на директора на ДУ се подпомага от координатор, организатори, работна група и академичен съвет.

(2) Координаторът отговаря за обучението в докторантското училище - съгласува годишната учебна програма с директора, подготвя график на лекции и семинари, води кореспонденцията с лекторите, участва в организацията на различни инициативи, свързани с обучението на докторантите, изпълнява други задачи, поставени от прекия ръководител.

(3) Организаторите са експерти на щат в ЦА на ССА и осъществяват администрирането, информационното и техническо обезпечаване при подготовката на всички необходими материали за ДУ. Те са взаимно заменяеми при изпълнение на оперативни и спешни задачи при отсъствие на титуляра, отговорен за съответната задача.

Чл. 6. (1) Директорите на включените в проекта структурни звена, предлагат участници в работна група и академичния съвет към докторантското училище.

(2) Със заповед на Председателя на ССА се създава работна група, която изготвя и актуализира правилата за организиране на дейността на ДУ в ССА, процедурата за кандидатстване на докторантите, необходимите образци на документи и насоки за кандидатстване, критериите и процедурата за избор на докторанти, образеца на покана за участие в конкурс за избор на докторанти, формулярите на договори за назначаване на докторантите, правилата за избор на научен ръководител/консултант на докторантите, образците на групови и индивидуални учебни планове на докторантите, кредитната система и критериите за атестация и годишната оценка на докторантите.

(3) Със заповед на Председателя на ССА се създава академичен съвет към ДУ (АС на ДУ), който разглежда и приема Стратегията на ДУ и груповия учебен план на ДУ за периода на изпълнение на Проекта, до края на 2029 г.

Чл. 7. (1) За повишаване качеството на подготовка на проектните докторанти АС на ДУ приема групов учебен план (ГУП) по съответните акредитирани докторски програми. Образец на Групов учебен план (ГУП) е *Приложение 2*.

(2) Плановете се изготвят от екип хабилитирани лица от научните институти, приемат се от АС на ДУ и се утвърждават от директора на ДУ. Промените в ГУП се извършват от АС на ДУ по предложение на директора на ДУ.

(3) Груповият учебен план съдържа набор от задължителни, избираеми и допълнителни дисциплини. В него се посочват избираеми дисциплини, които покриват изискванията на всички акредитирани в направление докторски програми/специалности.

(4) В груповия учебен план се посочват минималното количество дисциплини, които трябва да изучават докторантите.

(5) Разделът за задълженията на докторанта представя разпределението по години на:

1. задължителни дисциплини, които осигуряват фундаментална подготовка по избраната широкопрофилна образователна програма (специалност) от професионалното направление;
2. избираеми дисциплини, които осигуряват специфични знания и компетентности от областта на специалността;
3. допълнителни дисциплини, които дават възможност за получаване на знания и умения в различни области в съответствие с интересите на обучаемите;
4. хорариум на всяко задължение;
5. присъждани точки по кредитна система.

Раздел III

Условия и ред за кандидатстване на докторанти

Чл. 8. (1) Изборът на докторанти по проекта стартира с публикуване на публични покани към заинтересованите страни (образец на поканата е *Приложение 3*) на електронната страница на ССА и на структурното звено към ССА, заявило докторантурата по Проекта, наричано за целите на настоящия правилник, първично научно звено (ПНЗ).

(2) Решението за обявяване на публична покана за набиране на докторанти се взема от Председателя на ССА, след предложение/доклад на директора на ДУ, като за това се издава нарочна заповед. Информация за конкурса се изпраща и на Националния център за информация и документация за публикуване.

(3) Публичните покани се публикуват от два до три пъти годишно, до края на 2026 година.

Чл. 9. Кандидатите за докторанти подават документи в ЦА на ССА съгласно условията и реда, определени в този правилник, в срок до един месец след публикуването на поканите на електронната страница на ССА.

Чл. 10. (1) За докторанти в ССА по програмната докторантура могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен „магистър”, със специалност, която отговаря на научната област на докторската програма, за която се кандидатства.

(2) Лица, завършили в чуждестранни висши училища, могат да кандидатстват за докторанти, след като придобитото им висше образование, степен „магистър“, бъде признато по реда на Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, при условията и по реда, предвидени в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ) и Правилника за развитието на академичния състав на ССА (ПРАС на ССА) .

(3) Средният успех от обучението на кандидата в образователно-квалификационна степен „магистър” не може да бъде по-нисък от „добър“ (4,00).

(4) Към момента на обявяване на процедурата не са били зачислявани, не са зачислени в докторантура във висше училище/научна организация, не са защитили ОНС „доктор“ и не са отчислени с или без право на защита, след обучение по докторска програма.

Чл. 11. (1) За участие в конкурса за докторанти, кандидатите подават следните документи:

1. Заявление по образец до Председателя на ССА (*Приложение 4*) с опис на приложените документи;
2. Декларация по образец (*Приложение 5*), в която посочват необходимите лични данни и декларират, че отговарят на условията.
3. Автобиография европейски формат (*Приложение 6*), в която да бъде включена информация, доказваща компетентност за изпълнение на задачите в рамките на докторантурата, например списък с научни публикации, цитати, участия в изследователски проекти, обучения, патенти и полезни модели, членство в научни или обществени организации, обществена дейност.
4. Копие на дипломата за завършена образователно-квалификационна степен “магистър” и приложението към нея, заверени с „Вярно с оригинала“ и подпис на кандидата.
  - 4.1. В случай, че издаването на дипломата за висше образование е предстоящо, кандидатът подава академична справка-оригинал (или нотариално заверено копие), в която са отразени средният успех от семестриалните изпити с хорариума на часовете по отделните дисциплини и успехът от държавните изпити;
5. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломите са издадени от чуждестранно висше училище
6. Мотивационно писмо – до 1 страница.

(2) Документите по ал.1 се подават от кандидата в докторантското училище, отдел „Наука, образование и иновации”, дирекция „Наука, образование, иновации и международна дейност“ в ЦА на ССА на хартиен носител и задължително се изпращат в .pdf формат на електронен адрес: projectphd@agricad.bg.

Чл. 12. (1) Председателят на ССА определя със заповед **Комисия за допускане на кандидатите** до участие в конкурса за докторанти, в която участват представители на докторантското училище.

(2) Комисията разглежда документите на кандидатите за съответствие с изискванията за допустимост и взема решение най-късно до 20 дни, след изтичане на срока за подаване на документите, обявен в публичната покана по чл. 8.

(3) На основание доклад на комисията, Председателят на ССА, с копие до съответното структурно звено, уведомява писмено кандидатите за допускането им до участие в конкурса.

(4) В уведомлението по ал. 3, се посочват и датите на изпитите, като датата на първия от тях (по специалността) не може да бъде по-рано от един месец от датата на изпращане на уведомлението. Към уведомлението се прилага конспект/програма за изпита по специалността.

(5) В уведомлението до недопуснатите до участие в конкурса кандидати се посочват мотивите за отказ.

(6) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7 дневен срок от датата на уведомяването, да направят писмено възражение до Председателя на ССА.

(7) Председателят на ССА възлага на нова Комисия от трима експерти да се произнесе по възражението. Участниците в новата комисия следва да бъдат различни от експертите участвали в комисията по ал.1. Въз основа на доклада на Комисията, Председателят на ССА взема окончателно решение в 10 дневен срок от получаване на възражението.

(8) Оригиналите на документите по процедурата се съхраняват в ДУ, отдел „Наука, образование и иновации“ към дирекция „Наука, образование, иновации и международни дейности“ в ЦА на ССА.

Раздел IV

Провеждане на избор и зачисляване на докторанти

Чл. 13. (1) Изборът на докторанти се извършва въз основа на конкурсен изпит по специалността и по чужд език (английски, френски, немски, испански или руски) по избор на кандидата.

(2) Конспектите за конкурсните изпити по акредитираните докторски програми, включени в проектната докторантура в ДУ, се изготвят от комисии от трима учени, хабилитирани по съответната научна специалност, определени със заповед на директора на ПНЗ и утвърдени от директора на ДУ. Конспектът по съответната научна специалност на докторската програма съдържа общи и специализирани въпроси и списък на използваната литература (*Приложение 7*).

(3) Програмите за изпита по чужд език се изготвят от преподаватели със специализирана подготовка, определени със заповед на Председателя на ССА, а материалите се утвърждават от директора на ДУ.

Чл. 14. (1) Конкурсният изпит по специалността се провежда в съответните първични научни звена от **Комисия за избор на докторанти**, назначена със заповед на директора на ПНЗ, която включва трима хабилитирани учени по същата научна специалност.

(2) Изпитът по специалността е писмен и устен (събеседване) с отделни оценки. Писменият изпит е в рамките на 4 часа. До устен изпит се допускат кандидати, получили оценка не по-ниска от „много добър“ (4,50) на писмения изпит. За успешно положили изпита се считат кандидати, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит не по-ниска от „много добър“ (4,50).

(3) Оценка от конкурсните изпити се оформят с точност до 0,25.

(4) До изпит по чужд език се допускат само кандидати, успешно положили изпита по специалността.

(5) Въз основа на доклад на Комисията за избор на докторанти, директорът на ПНЗ уведомява писмено директора на ДУ за допуснатите кандидати до изпит по чужд език.

(6) Конкурсният изпит по чужд език се провежда в ДУ от Комисия, назначена от Председателя на ССА, в която могат да бъдат включени и нехабилитирани лица. Членовете на Комисията следва да представят документ за завършено филологическо образование по съответния език или документ за владееене на езика на ниво С1.

(7) За успешно положили изпита по чужд език се считат кандидати, получили оценка не по-ниска от добър (4,00).

(8) Резултатите от всеки изпит се отразяват в протокол на съответната комисия и се съобщават на кандидатите в деня на изпита. Оценките са окончателни и не подлежат на корекция.

(9) При допуснати процедурни нарушения при провеждане на изпитите, кандидатите имат право да направят писмено възражение до Председателя на ССА, който разпорежда проверка на случая и взема окончателно решение за законността на конкурсната процедура в срок до 5 работни дни от регистриране на възражението в деловодството на ЦА на ССА.

Чл. 15. (1) Директорът на ДУ изготвя доклад до Председателя на ССА с класираните в низходящ ред кандидати, успешно положили изпита по специалността за всяка докторска програма и научна специалност.

(2) При класирани двама или повече кандидати с равни оценки от изпита по специалността, при класирането се отчита:

1. оценката от изпита по чужд език,
2. средният успех от дипломата за висше образование и
3. други, свързани с квалификацията показатели.

(3) Председателят на ССА утвърждава списъка с класираните кандидати и внася информация за резултатите от проведените изпити по чужд език и по специалност в съответния научен съвет по научно направление (НС по НН).

(4) Научният съвет по съответното научно направление обсъжда информацията за класираните кандидати и излиза с решение за одобрение или неодобрение на кандидата за докторант по съответното научно направление, което се отразява в протокола от заседанието на НС на НН.

(5) Директорът на съответното ПНЗ пристъпва към избор на научен ръководител, съгласно процедура, одобрена от директора на ДУ.

Чл. 16. (1) В срок до 14 работни дни след получаване на протокола за одобрение на докторантите от НС по НН и информация от директора на съответното ПНЗ за избор на научен ръководител на докторанта, Председателят на ССА издава заповед за зачисляване на одобрените докторанти.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочва:

1. формата и срокът на обучение;
2. докторската програма;
3. темата на дисертационния труд;
4. професионално направление или професионални направления;
5. научния ръководител;
6. консултант/и, ако има необходимост;
7. първичното научно звено, в което ще се осъществява обучението.

Чл. 17. (1) Зачислените докторанти се назначават на срочен трудов договор в ССА за 4 часа на ден в качеството им на изследователи R1 съгласно Европейската рамка за научноизследователски кариери.

(2) Всеки докторант получава месечно възнаграждение съгласно подписания трудов договор. За целия период на докторантурата възнаграждението на един докторант е в размер на 85 000,00 лева (с включени задължителни осигурителни вноски за сметка на работодателя).

(3) Структурното звено, в което докторантът е зачислен за обучение, се задължава да осигури индивидуално работно място и необходимите условия и средства за разработване и защита на дисертационния труд.

(4) Организации и ведомства, които са заинтересовани от резултатите на съответния дисертационен труд, могат да предоставят на докторанта материална база и средства, необходими за подпомагане на разработването му.

(5) Всеки докторант може да планира разходи за участие в научни събития, командировъчни разходи, свързани с дейността на годишния работен план, разходи за материали и консумативи, които се осигуряват от проекта. Тези разходи се съгласуват с научния ръководител на докторанта и се одобряват от директора на ДУ.

Чл. 18. (1) За научен ръководител на докторанта се избира хабилитиран учен в същата научна специалност или хабилитиран учен с доказан научен опит в направлението на дисертационния труд.

(2) При интердисциплинарна тема и доказана необходимост, може да се избере втори научен ръководител от друга научна област.

(3) Научните ръководители се избират съгласно Процедура за избор на научни ръководители, одобрена от директора на ДУ.

(4) Не могат да бъдат избирани за ръководители на докторанти хабилитирани лица, които са свързани лица със съответния докторант по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ.

Чл. 19. (1) При подготовката на докторанта може да се избере/рат и консултант/ти, които могат да бъдат и нехабилитирани лица в рамките на структурното звено или от партньорските организации по проекта.

Чл. 20. (1) Научните ръководители и консултантите подпомагат и консултират цялостната подготовка на докторантите, изпълнението на индивидуален учебен план (ИУП) и разработването на дисертационните им трудове.

(2) Научният ръководител на докторанта носи отговорност за научната и професионалната подготовка на ръководения от него докторант.

Раздел V

Обучение на докторанти

Чл. 21. Обучението на всички 24 докторанти се извършва в девет акредитирани докторски програми по съответните научни специалности на 12 научни института към ССА, представени в *Приложение 1*.

Чл. 22. Обучението на докторантите се извършва в редовна форма за период от 3 години, считано от момента на зачисляване до момента на отчисляване за защита на докторската степен, с възможност за удължаване до една година по обективни причини.

Чл. 23. Обучението се извършва в ДУ и в първичното научно звено, където е зачислен съответният докторант по съответната акредитирана докторска програма.

Чл. 24. (1) За придобиване на образователната и научна степен „доктор”, докторантът трябва да защити дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и настоящия правилник.

(2) Дисертационният труд трябва да съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способност за самостоятелни научни изследвания.

(3) Дисертационният труд е лично дело на докторанта.

Чл. 25. (1) Обучението на докторанта включва следните дейности:

1. образователна, научно-изследователска и приложна дейност по научното направление и темата на дисертационния труд, както и в рамките на договори, планови и международни проекти;

2. посещение и участие в курсове, семинари, индивидуални обучения;

3. преподавателска и/или експертна дейност;

4. участие в научни форуми (национални и/или международни);

5. изпити, предвидени в учебния план, в т.ч. за докторантски минимум и кредитна система;

6. разработване и защита на дисертационен труд.

(2) Разпределението на видовете дейности за срока на обучението се извършва в индивидуалния учебен план на докторанта, при спазване на сроковете и изискванията, утвърдени в него.

Чл. 26. (1) Обучението на докторантите се оценява въз основа на кредитна система на докторантското училище (*Приложение 8*), която предвижда задължителен минимален брой точки (кредити) по дейностите от образователната и научноизследователската програма и публикационната дейност в рамките на подготовка на дисертационния труд.

(2) Задължителният минимален брой кредити за образователната програма е 120 точки.

(3) Задължителният минимален брой кредити за научноизследователската програма е 90 точки.

Чл. 27. (1) Обучението на всеки един докторант се счита за успешно завършено при събрани 210 точки по кредитната система, постигане на минималните изисквания, посочени в т. Г на *Приложение 13* и подготвен дисертационен труд.

(2) Докторантът се отчислява с право на защита след изпълнението на дейностите по обучението, успешно полагане на изпитите, определени в индивидуалния учебен план и събиране на необходимите 210 точки от кредитната система, съгласно чл. 26.

Чл. 28. (1) При неизпълнение на дейностите по ИУП за срока на обучение или в срока на удължаване на докторантурата и при неуспешно положен/положени изпит/и, определени в ИУП, докторантът се отчислява „без право на защита“.

(2) Докторантът се отчислява без право на защита:

1. в едномесечен срок след изтичане срока на докторантурата при неизпълнение на условията по чл. 27 от този правилник;

2. по молба на докторанта.

Чл. 29. (1) Обучението на докторантите се осъществява по ИУП, който се изготвя въз основа на приетия от АС на ДУ групов учебен план по съответната докторска програма и отговаря на изискванията на акредитираните докторски програми.

(2) Индивидуалният учебен план се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се с представителите на бизнеса от съответния регион и партньорски организации на ПНЗ, където е зачислен докторантът, за да бъде насочен основно върху научното и технологичното познание, чрез изследвания върху индивидуални, персонализирани проекти.

(3) Индивидуалният учебен план (образец е посочен в *Приложение 9*) включва образователна и научноизследователска програма за целия период и работен план по години с очаквани резултати.

(4) Индивидуалният учебен план съдържа:

1. тема на дисертационния труд;
2. разпределение на всички дейности от образователната и научноизследователската програма по години и техния кредитен еквивалент;
3. изпити и срокове за полагането им;
4. посещение на определен цикъл лекции и упражнения, практики, участие в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви;
5. етапи и срокове за подготовка на дисертационния труд.

(5) Всеки индивидуален учебен план се одобрява от научния съвет на ПНЗ (НС на ПНЗ) и научния съвет по съответното научно направление, и се изпраща за утвърждаване от директора на ДУ в срок до 2 месеца от зачисляването в докторантура, с копие от протоколите за одобрение.

Чл. 30. Образователната програма обхваща следните типове обучение:

1. Индивидуално специализирано обучение в ПНЗ на ССА, където е зачислен докторантът;
2. Общо специализирано обучение по научни направления – съвместно от ПНЗ и/или ДУ;
3. Общоакадемично обучение за придобиване на допълнителни знания и умения – съвместно от ПНЗ и/или ДУ.

Чл. 31. Индивидуалното специализирано обучение се планира от научния ръководител и се включва в индивидуалния учебен план и годишните планове на докторанта. Отчитането на обучението става пред Общото събрание на ПНЗ при атестиране и приемане на ежегодните отчети на докторанта. В рамките на Индивидуалното специализирано обучение докторантът полага докторантски минимум, за което получава съответен брой кредити - 40 точки.

Чл. 32. (1) Общото специализирано обучение се осъществява чрез преминаване на най-малко два курса по 150 часа всеки, с общ базов характер за областта на темата на дисертационния труд на докторанта или даващи познания в интердисциплинарна област, близка до научната област на темата.

(2) Научният ръководител и докторантът определят най-малко два такива курса, които се включват в индивидуалния учебен план на докторанта. По преценка на научния ръководител докторантът може да участва и в допълнителни курсове от одобрените, както и някои курсове, които се провеждат във висши училища (ВУ) и научни организации (НО).

(3) Курсовете следва да завършват със зачитаща се оценка или с друга форма, приета от НС на ПНЗ - сертификат, удостоверение или протокол, издадени от съответната обучаваща институция и за тях на докторанта се присъждат 40 точки.

Чл. 33. (1) Общоакадемичното обучение за придобиване на допълнителни знания и умения на докторантите се осъществява от ДУ и включва обучения, преподавателски и/или експертни дейности и практики.

(2) ДУ осигурява провеждане на 6 модула обучителни семинари, одобрени от АС на ДУ и посочени в т.1.3 на *Приложение 8*.

(3) ДУ и ПНЗ осигуряват участие на докторантите в поне три обучения свързани с:

1. формиране на преподавателски и изследователски знания и умения: организация и методика на научното проучване, подготовка на учебни програми, оформяне на научни трудове, статистика, етика.

2. успешно кариерно развитие на младите учени и докторанти: работа в екип, комуникативни и преподавателски умения, включително и чуждоезиково обучение, презентирание, подготовка на проектни предложения, усвояване на нови технологии и програми.

(4) ПНЗ и ДУ осигуряват на докторанта реализиране на преподавателска и/или експертна дейност, които носят 10 точки от кредитната система, разпределени както следва:

1. при участие на докторанта в преподавателска и в експертна дейност/практика се получават по 5 точки за всяка дейност или общо 10 точки от кредитната система.

2. при участие на докторанта само като гост-лектор и/или преподавател във ВУ и/или в училище от средна степен на професионална квалификация за минимум 10 учебни часа по учебни предмети, свързани с темата на дисертационния труд, се получават 10 точки.

3. при участие на докторанта само в практики за обмен на знания и опит в бизнес структури, учебни заведения или научни организации в страната или чужбина и/или в работни групи за подготовка на експертни становища, свързани с темата на дисертационния труд, се получават 10 точки.

(5) Общоакадемичното обучение за придобиване на допълнителни знания и умения носи общо 40 точки от кредитната система, посочени в т. 1.3, 1.4. и 1.5. от *Приложение 8*.

(6) В рамките на точките по ал. 5, всеки докторант следва да избере поне три обучения от предлаганите семинари в посочените 6 модула, поне три допълнителни обучения за придобиване на умения и да планира осъществяване на преподавателска или експертна дейност, които се разписват в ИУП.

(7) Успешното завършване на обучителния курс се доказва със сертификат, удостоверение или протокол, издадени от съответната обучаваща институция, а успешно осъществено преподаване или експертна дейност се удостоверява с референция или друг документ от организацията, където е проведена практиката, препис-извлечение от протокол от заседание на експертна група и други.

Чл. 34. (1) Докторантите полагат изпитите от докторантския минимум (индивидуалното специализирано обучение по специалност) пред Комисия, назначена от Директора на структурното звено, по предложение на ръководителя или от друго хабилитирано лице на НС на ПНЗ.

(2) В състава на Комисията по ал. 1 се включват най-малко трима учени, хабилитирани по научната специалност на докторантурата, а при липса на достатъчен брой хабилитирани лица в същата научна област в структурата на ССА, в Комисията може да бъде включен научният ръководител на докторанта.

(3) Докторантският минимум се полага по конспекта за обща и специализирана част, с оценка не по ниска от „много добър“ (4,50), като се присъждат 40 точки от кредитната система.

(4) Останалите изпити от индивидуалния учебен план се полагат пред водещия дисциплината, определен в индивидуалния учебен план.

Чл. 35. (1) Научноизследователската програма на докторантурата се изготвя от научния ръководител, разписва се в ИУП, като дейностите се разпределят по години и се провеждат в съответното първично научно звено, където е зачислен докторанта.

(2) Научноизследователската (творческата) дейност на докторанта се оценява **общо с 90 точки** от кредитната система и включва:

1. Работа на докторанта по подготовка на дисертационния труд;
2. Публикационна дейност (минимум две публикации, свързани с темата на дисертационния труд, като една от тях следва да бъде публикувана в списание, което се индексира от Web of Science и/или Scopus);
3. Участие в научни форуми в страната и чужбина;
4. Участие в образователни и научни проекти;
5. Други форми на научноизследователска активност в зависимост от спецификите на докторската програма.

(3) Научноизследователската дейност се реализира чрез самостоятелна работа от всякакъв вид, провеждане на опити, консултации, участие в екипи по научноизследователски проекти и научни изяви на докторанта, задължителните публикации.

(4) Научноизследователската дейност се изпълнява през целия период на обучение на докторанта, което се отразява в кредитите/точките по години.

(5) С цел присъждането на кредити за изпълнена научноизследователска дейност, в ИУП трябва да се фиксират ясни параметри: брой участия в научни форуми и проекти, конференции, публикации и обсъждане на отделни части от дисертационния труд в ПНЗ.

Чл. 36. Препоръчителни активности в периода на обучение на докторанта, които носят допълнително точки над задължителните 210 точки по задължителните критерии са:

1. участие в проекти и екипи или дългосрочни мобилности (минимум 2 месеца) с цел практика/стаж - допълнително 30 точки;
2. участие в организирането на научни прояви на ПНЗ - допълнително 5 точки.

Чл. 37. (1) Докторантите се атестират от НС на ПНЗ, в края на всяка учебна година, чрез атестационна карта (образец *Приложение 10*).

(2) Докторантите представят пред НС на ПНЗ годишен отчет за извършените дейности по образец (*Приложение 11*), който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план.

(3) Научният ръководител дава писмено становище за работата на докторанта пред НС на ПНЗ (образец *Приложение 12*).

(4) Научният ръководител може да предложи, съвместно с докторанта, актуализиране на индивидуалния учебен план на докторанта за следващата година.

(5) НС на ПНЗ приема:

1. становище за степента на изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта, предложено от ръководителя на ПНЗ,
2. предложение за атестация на докторанта, извършено от НС на ПНЗ, която следва да бъде с *положителна или отрицателна оценка*.
3. предложение за актуализиране на индивидуалния учебен план за следващата година, представено от научния ръководител;
4. препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва детайлизиране на темата или смяна на научния ръководител.

(6) Всяка предложена за печат статия, която е част от научноизследователската задача на докторанта, се подлага на проверка за плагиатство и се обсъжда в НС на ПНЗ, който взима решение за изпращане към съответното издание. Протоколът от обсъждането и решението

на научния съвет, както и докладът от проверката за плагиатство са неразделна част от документацията за обучение на докторанта.

(7) Предложенията по ал. 5, т. 2, 3 и 4 се разглеждат и одобряват на заседание на научния съвет по съответното научно направление и се утвърждават от директора на ДУ.

(8) Атестацията на докторанта може да бъде с положителна или отрицателна оценка за неговата работа. С положителна оценка се приема изпълнение на ИУП, когато извършената дейност надвишава или съвпада с предвиденото за периода в плана и при оценката са получени повече от 60 точки на годишна база. Оценката е отрицателна, когато е регистрирано изоставане, което възпрепятства разработването на дисертационния труд в предвидения срок и общия брой кредити за академичната година е под 60 точки.

(9) Отрицателната оценка при годишната атестация на докторанта е основание за прилагане санкция за връщане на разходите по проекта, получени през годината от докторанта.

Чл. 38. Освен отчитането по реда на чл. 37, в края на всяко тримесечие докторантите представят пред научния ръководител и Директора на ДУ доклад за изпълнението на индивидуалния учебен план, към който се прилага отчет за работата, извършена по дисертационния труд или докторския минимум, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал.

Чл. 39. (1) Промяна на темата на дисертационния труд и/или на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от 3 месеца преди датата на отчисляване на докторанта и се разглежда на заседанието на научния съвет на ПНЗ.

(2) Промяната се извършва със заповед на Председателя на ССА по предложение на директора на структурното звено, на основание на решение на НС на ПНЗ, утвърдил темата.

Чл. 40. (1) По предложение на научния ръководител, с решение на НС на ПНЗ срокът на докторантурата може да се удължи по обективни причини с не повече от 1 година, но не по-късно от края на 2028 г.

(2) Срокът по ал. 1. се удължава по изключение в следните случаи:

1. здравословни причини;

2. семейни причини;

(3) Срокът на докторантурата се удължава със заповед на Председателя на ССА, въз основа на решение на НС по съответното НН, по предложение на директора на ПНЗ, в което се обучава докторанта.

Чл. 41. (1) Докторантите имат право:

1. на смяна на научния ръководител, с решение на НС на ПНЗ и научния съвет на научното направление. Това става със заявление на докторанта до директора на ДУ и Председателя на ССА;

2. да получават квалифицирана помощ и ръководство за своето професионално израстване;

3. да участват в научноизследователската дейност на ПНЗ, като се гарантират авторските, изобретателските и сродните им права и възнаграждения;

4. да ползват цялата база на ССА за учебна и научноизследователска дейност;

5. да се сдружават в учебни, научни, културни и спортни общности за защита и удовлетворение на своите интереси, както и да членуват в международни организации, чиято дейност не противоречи на законите на Р България.

(2) Докторантите със специални нужди – сираци, хора с увреждания от първа и втора група, майки с деца до 6-годишна възраст и диспансеризираните, имат право на специални

облекчения. Същите могат да бъдат поискани от докторанта със заявление до Председателя на ССА и одобрени с решение на НС на ПНЗ.

Чл. 42. Докторантите са длъжни:

1. да изпълняват в срок задачите, възложени в индивидуалния им учебен план;
2. да полагат успешно изпитите, предвидени в учебния план;
3. да изпълняват указанията на научния ръководител;
4. да спазват изискванията на ССА и на звеното, в което се обучават;
5. да пазят името и престижа на ССА.

Чл. 43. Правата и задълженията на докторантите в редовна форма на обучение по проектната докторантура се регламентират с подписване на трудов договор с председателя на ССА. Трудовият договор може да се променя с анекс по предложение на НС на ПНЗ, съгласно спецификата на дейността на това звено и на неговите докторантски теми.

Чл. 44. (1) Финансовите средства за обучението на докторанти по програмна докторантура са определени в Проекта по чл.2 от настоящия Правилник.

(2) Финансирането на експерименталната работа за всеки дисертационен труд се извършва по отделни годишни план-сметки, утвърдени от директора на структурното звено, в което се провежда обучението

(3) Организации и ведомства, които са заинтересовани от резултатите на съответния дисертационен труд, могат да предоставят на докторанта материална база и средства, необходими за подпомагане на разработването му.

(4) Финансовите средства за защита на дисертационен труд на докторантите, които не са защитили в срок до една година след приключване срока на обучение, са за тяхна сметка, ако нямат уважителни причини: майчинство, командировка в чужбина, здравословни проблеми и др.

Чл. 45. (1) Научните ръководители на докторантите получават възнаграждение, което се предлага от академичния съвет и директора на ДУ и се одобрява от Председателя на ССА.

(2) Хонорарът на научния ръководител се изплаща еднократно след успешно отчисление на докторанта за защита или след успешна защита.

(3) Хонорарът на научния ръководител се изплаща със заповед на Председателя на ССА от бюджета на Проекта.

Раздел VI

Условия и ред за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

Чл. 46. (1) Образователната и научна степен „доктор” в ССА се присъжда на лица, които отговарят на минималните национални изисквания и са постигнали минималния брой точки при атестация по критериите от кредитната система, след обучение в докторантура и успешна защита на дисертационен труд, при условията и по реда на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането на ЗРАСРБ, ПЗАС в ССА и този Правилник.

(2) В срок до един месец след изтичането на срока на обучение, директорът на първичното научно звено предлага на Председателя на ССА докторантът да бъде отчислен с право или без право на защита.

(3) Докторантът придобива право на защита след изпълнение на дейностите по обучението, успешно полагане на изпитите, определени в индивидуалния учебен план, събрани кредити съгласно чл. 27 и подготвен в значителна степен дисертационен труд (над 75% от обема по структурата).

(4) Председателят на ССА, насочва предложението по ал. 2 към научния съвет по съответното научно направление, който се произнася с решение по предложението на първичното звено.

(5) Правото на защита се придобива с решение на научния съвет по съответното научно направление, взето по предложение на НС на ПНЗ, внесено чрез директора на ПНЗ до Председателя на ССА.

(6) Правото на защита може да бъде упражнено в срок не по-късно от 1 година от решението на научния съвет по ал. 5.

(7) Докторантите се отчисляват със заповед на Председателя на ССА.

Чл. 47. (1) Дисертационният труд се изготвя по образец (*Приложение 14*) и трябва да съдържа: заглавна страница; съдържание, увод; изложение; резултати и обсъждания; изводи и заключение – резюме на получените резултати с декларация за оригиналност и библиография.

(2) Дисертационният труд трябва да бъде представен във вид и обем, съответстващи на специфичните изисквания на структурното звено и трябва да отговаря на съдържанието, посочено в ал. 1.

Чл. 48. (1) Докторантите представят проекта на дисертационния труд на научния ръководител, който преценява готовността за защита до 30 дни след получаване на проекта, с писмено становище и проверката за плагиатство.

(2) При положителна оценка по ал. 1, докторантът, подава заявление по образец (*Приложение 15*) до директора на ПНЗ за разкриване на процедура за защита на дисертационния труд, което се придружава от следните документи, представени в 2 екземпляра:

1. становище от научния ръководител за готовност за защита;
2. списък на публикациите, във връзка с дисертационния и приложени ксерокопия от публикациите;
3. справка за събраните точки по кредитната система;
4. справка за съответствие с минималните изисквания за придобиване на ОНС „доктор“ по съответното професионално направление;
5. копие на диплома за висше образование степен „магистър“ с приложението;
6. заповеди за зачисляване в докторантура и отчисляване, с право на защита;
7. протоколи от изпита по специалността и други положени изпити, по време на обучението;
8. творческа автобиография;
9. дисертационен труд.

Чл. 49. (1) Директорът на ПНЗ изпраща копие на заявлението, придружено с единия от екземплярите на документите в ДУ, дирекция “Наука, образование, иновации и международна дейност” на ССА.

(2) Председателят на ССА, след получаване на становище от Комисията по чл. 108 от Правилника за развитието на академичния състав на ССА, дава разрешение за започване на процедурата за предварително обсъждане на дисертационния труд или изготвя мотивиран отказ, който се изпраща на кандидата.

Чл. 50. (1) Директорът на ПНЗ, със заповед, насрочва заседание на първичното научно звено за предварително обсъждане на проекта на дисертационния труд. При необходимост, в заповедта се определят и членовете за разширен състав на научното звено с външни, хабилитирани лица в съответната научна специалност.

(2) След получаване на заповедта по ал. 1, кандидатът предоставя електронно копие от дисертационния труд на всеки член на първичното научно звено, а при поискване и на хартиен носител, но не повече от едно копие на 3 души.

(3) Процедурата за предварително обсъждане се провежда пред научния съвет на първичното научно звено.

(4) При провеждане на процедурата за предварително обсъждане кандидатът представя дисертационния си труд.

(5) Съветът на първичното научно звено взема решение за готовността за защита на дисертационния труд пред научно жури и при положително становище предлага състав на научното жури. Научният ръководител и докторантът задължително участват в обсъждането на състава на научното жури и могат да дават свои предложения за членове.

(6) При положително решение, председателят (ръководителят) на научния съвет на първичното научно звено представя доклад до директора на ПНЗ, който го изпраща на Председателя на ССА.

(7) При отрицателно решение на НС на ПНЗ:

1. председателят на научния съвет на първичното научно звено представя мотивиран доклад за решението на директора на структурното звено, който го изпраща на Председателя на ССА.

2. председателят на ССА утвърждава решението или го връща за ново разглеждане с мотиви за връщането.

3. повторното решение на първичното научно звено е окончателно.

(8) При утвърдено отрицателно решение на първичното научно звено, кандидатът може да представи преработен проект на дисертационния труд за ново разглеждане в срок до 1 година, но не по-рано от 3 месеца, след получаване на решението за отказ.

Чл. 51. (1) След получаване на положително становище от предварителното обсъждане, докторантът подава до директора на ПНЗ заявление (*Приложение 15а*) за разкриване на процедура за защита, придружено от следните документи:

1. дисертационен труд;

2. проект на автореферат на български и английски език, с включено предложение за приноси по дисертационния труд;

3. справка за събраните точки по кредитната система;

4. справка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на ССА по съответното научно направление;

5. протоколи от изпити и от изпита по специалност;

6. последната атестационна карта, одобрена от НС по НН;

7. протокол от първичното научно звено за предварително обсъждане на дисертационния труд;

8. доклад от проверка за плагиатство на дисертационния труд;

9. диплома за висше образование степен „магистър” с приложението;

10. заповед за зачисляване в докторантура;

11. заповед за отчисляване от докторантура с право на защита;

12. творческа автобиография;

(2) Материалите се представят на електронен носител в 6 екземпляра и на хартиен носител в 3 екземпляра.

(3) Копията на документите по ал. 1, се представят със собственоръчно изписано „Вярно с оригинала”, заверено с подпис на докторанта.

Чл. 52. (1) Директорът на ПНЗ прави мотивирано предложение до Председателя на ССА, за:
1. откриване на процедурата по защитата на дисертационния труд по докторската програма, по която е проведено обучението;

2. утвърждаване на състава и председателстващ на научното жури;

3. датата на защитата.

(2) Докладът на директора на ПНЗ по ал. 1, се внася в деловодството на ЦА на ССА, заедно с протокола от заседанието на първичното научно звено и документите, представени от докторанта.

(3) Председателят на ССА, след получаване на становище от Комисията по чл. 108 от ПРАС в ССА, внася предложение в научния съвет по съответното научно направление за избор на научно жури и откриване на процедура по защитата на дисертационния труд, или изготвя мотивиран отказ, който се изпраща на вносителю на предложението.

(4) След получаване на доклада от председателя на научния съвет по научното направление, Председателят на ССА издава заповед за откриване на процедурата по защитата на дисертационния труд, утвърждава състава на научното жури и определя датата и мястото за провеждане на процедурата по защитата.

Чл. 53. (1) Научното жури е в състав от пет хабилитирани лица, определени по реда и при условията на чл. 52 от този правилник.

(2) Най-малко един от членовете на журито е професор.

(3) Най-малко трима от членовете на журито са външни за ССА лица.

(4) Научният ръководител и консултантът на докторанта не могат да бъдат членове на научното жури.

Чл. 54. (1) Заседанията на научното жури за защитата на дисертационния труд се провеждат по реда на чл. 52 и при условията на чл. 53 от този правилник.

(2) На първото заседание, членовете на научното жури избират от състава си двама рецензенти, поне един, от които е външен за ССА. Останалите членове на журито изготвят становища. Сроктът за изготвяне на рецензиите и становищата е три месеца.

(3) Рецензиите включват: кратки биографични данни за докторанта; актуалност на разработката; аналитична характеристика на дисертационния труд без преразказване; приноси с теоретичен и приложен характер; критични бележки, ако има такива; оценка на автореферата; оценка на публикациите по дисертационния труд; заключение, образец на документа е *Приложение 16*.

(4) Становищата включват: оценка на получените резултати и приносите на дисертационния труд, образец на становището е *Приложение 17*.

(5) Рецензиите и становищата на членовете на журито, както и авторефератът на дисертационния труд се внасят в ДУ и се публикуват на електронната страница на ССА и на ПНЗ.

(6) Съобщение за публичната защита на дисертационния труд се публикува на интернет страницата на ССА и на ПНЗ, най-малко 14 дни преди защитата.

Чл. 55. (1) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд на датата, определена по реда на чл. 52, ал. 4, в пълен състав.

(2) Съставът на научното жури не може да се редуцира и при отсъствие на член от журито, защитата се насрочва за нова дата.

(3) По време на заседанията на научното жури се води протокол от член на журито.

(4) На откритото заседание по ал. 1:

1. председателят на научното жури представя кандидата;
2. кандидатът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;
3. членовете на научното жури представят изготвените от тях рецензии и становища;
4. членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;
5. всеки член на научното жури публично обявява своята оценка – положителна или отрицателна, която се формира от рецензиите, становищата и защитата на докторанта;
6. Председателстващият научното жури обявява резултата от защитата.

Чл. 56. (1) За успешно защитен се счита дисертационен труд, получил три или повече положителни оценки.

(2) Неуспешно защитеният дисертационен труд се връща за преработване и се обявява повторно нова процедура за защита в срок до 1 година, но не по-рано от 6 месеца, ако кандидатът желае това. Втората процедура за защита е окончателна.

(3) Разходите по втората процедура за защита са за сметка на докторанта.

Чл. 57. Образователната и научна степен „доктор” се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

Чл. 58. (1) При успешна защита на дисертационния труд, Председателстващият научното жури изпраща документацията до Председателя на ССА за издаване на диплома за придобиване на ОНС „Доктор“. Документацията съдържа следните оригинални документи:

1. доклад за издаване на диплома;
2. протокол от защитата, подписан от Председателя и членовете на научното жури;
3. декларации от членовете на журито за конфликт на интереси, образец *Приложение 18*.
4. информационна карта за защитен дисертационен труд (на български и английски езици) по образец на НАЦИД на МОН – на хартиен и електронен (в Word формат) носител, *Приложение 19*.

Чл. 59. (1) Дирекция „Наука, образование, иновации и международна дейност” на ССА:

1. окомплектова цялата документация по процедурата;
2. изготвя дипломата за ОНС “доктор” по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката;
3. изпраща в Националния център за информация и документация към МОН, в електронен и печатен вариант на дисертационния труд и автореферата;
4. поддържа регистър за издадените дипломи за ОНС „Доктор“ на хартиен и електронен носител;
5. съхранява материалите от защитата за срок постоянен.

(2) По един екземпляр от дисертационния труд и автореферата, на хартиен и електронен носител се съхраняват задължително в Централната библиотека на Селскостопанска академия.

Раздел VII

Документация при обучението и защитата на докторанти

Чл. 60. (1) Цялата документация (документи за кандидатстване, документи за зачисляване, документи за обучение и документи за отчисляване и защита на докторантите) се съхраняват в ДУ.

(2) Всеки докторант има лично досие в ДУ, което съдържа доказателства/резултати за административните и научни изисквания към неговата дейност:

1. копие от заповедта за зачисляване;
2. документ за избор на научен ръководител/консултант и тема на дисертационния труд;
3. индивидуален учебен план;
4. протоколи от изпити;
5. заверени отчети;
6. копия на протоколи от заседания на научния съвет на института, които са свързани с обучението на докторанта;
7. оценка/мнение/анкета за образователната дейност;
8. копия на публикации;
9. копия на документи от участие в проекти, сертификати, награди и други;
10. писмени становища от научния ръководител;
11. атестационни карти;
11. копие от заповедта за отчисляване;
12. справка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на този правилник за придобиване на ОНС „доктор“ в съответната научна област и професионално направление;
13. протокол от първичното научно звено за предварително обсъждане на дисертационния труд;
14. доклад от проверка за плагиатство на дисертационния труд;
15. дисертационен труд и автореферат с приноси по дисертационния труд.

Раздел VIII

Заклучителни разпоредби

Чл. 61. (1) Настоящият правилник се приема в изпълнение на дейност 1 „Създаване и развитие на докторантско училище в ССА, насочено към конкретни нужди на бизнеса в областта на земеделието и хранително-вкусовата промишленост“ по проект „Подкрепа за развитие на проектна докторантура в Селскостопанска академия“, Административен договор № BG05SFPR001-3.004-0003-C01 от 17.10.2024г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование“ 2021-2027г.

(2) Всички документи, които се изготвят в следствие на провеждане на обучението на докторантите следва да съдържат логото на ЕС, на ССА и на ОП „Образование“.

Чл. 62. Настоящият правилник е приет с решение на членовете на Управителния съвет на ССА, Протокол № РД-03' от 10.04.2025г.

	Таблица на приложенията	да/не
	Таблица за брой одобрени докторанти по акредитирани докторски програми на научните институти към ССА, одобрени в Проекта	
	Образец на Групов учебен план	
	Образец на публична покана за набиране на докторанти	x
	Образец на заявление до Председателя на ССА с опис на приложените документи	x
	Образец на автобиография – европейски формат	
	Образец на декларация за липсата на двойно финансиране на проектната докторантура	x
	Образец на конспект по съответната научна специалност на докторската програма	x
	Критерии и кредитна система на ДУ	
	Образец на ИУП	
	Образец на атестационна карта	x
	Образец на годишен отчет на докторантите	x
	Образец на становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта	x
	Минимални изисквания към научната дейност на кандидатите за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по научни области и професионални направления, в Селскостопанска академия	
	Образец на структура на дисертационния труд	x
	Образец на заявление до директора на структурното звено за разкриване на процедура за предварителна защита на дисертационния труд	x
15a	Образец на заявление за разкриване на процедура за защита	x
	Образец на документ за рецензии по дисертационния труд	x
	Образец на документ за становище по дисертационния труд	x
	Образец на декларации от членовете на журито, съгласно чл. 58, ал. 1, т. 5.	x
	Образец на информационна карта за защитен дисертационен труд (на български и английски езици) по образец на НАЦИД на МОН – на хартиен и електронен (в Word формат) носител,	x

Приложение 1 към чл. 3

БРОЙ ОДОБРЕНИ ДОКТОРАНТИ ПО АКРЕДИТИРАНИ ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ ПО ИНСТИТУТИ
Проект,, Подкрепа за проектна докторантура в Селскостопанска академия“

№	ИНСТИТУТ	ИМЕ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА								
		Селекция и семенпроизводство на културни растения	Растителна защита	Овощарство	Овцевъдство и козевъдство	Хранене на селскостопански животни и технология на фуражите	Генетика	Почвозна	Технология на плодовите и зеленчуковите консерви	Технология на биологично активни вещества
1	ИРГР -Садово	1								
2	ИПК -Чирпан	1								
3	ИЗ - Карнобат	1								
4	ДЗИ -Генерал Тошево	3	2							
5	ИЗК „Марица“	2								
6	АБИ		1				3			
7	ИПАЗР		1					2		
8	ИО-Пловдив			1						
9	ЗИ - Стара Загора				3					
10	ИЖН - Костинброд					1				
11	ИККХ - Пловдив								1	
12	ИКХТ - София									1
ОБЩО - 24 броя		8	4	1	3	1	3	2	1	1

